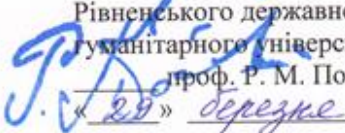

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

проф. Р. М. Постоловський
«28» березня 2019 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 029 «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА
(КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І БІБЛІОГРАФІЯ)»
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня)
молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра**

Схвалено вченою радою факультету документальних комунікацій
та менеджменту
Протокол № 2 від «26» лютого 2019 р.

Голова вченої ради
факультету документальних комунікацій
та менеджменту

 проф. Юхименко-Назарук І. А.

Розробники: доц. Л. Ф. Трачук
доц. Л. Ф. Бандилко
ст. викл. Костенко М. С.

Програма фахового випробування зі спеціальності 029 «інформаційна, бібліотечна та архівна справа (книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія)» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра / Л. Ф. Трачук, Л.Ф. Бандилко, М. С. Костенко. – Рівне : РДГУ, 2019. – 11 с.

Розробники:

Трачук Л. Ф., кандидат історичних наук, доцент, зав. кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи;

Бандилко Л.Ф., кандидат історичних наук, доцент, зав. кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи;

Костенко М. С., ст. викладач кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи.

Рецензент:

Промська О. Л., кандидат історичних наук, заступник директора з наукової роботи КП «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека» РОР

Програма фахового випробування зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія)» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра визначає вимоги до рівня підготовки вступників, зміст основних освітніх компетенцій, критерії оцінки відповідей вступників, рекомендовані літературні джерела.

Розглянуто на засіданні кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи (протокол № 6 від 31 січня 2019 р.).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
1. Історія книги	6
2. Загальне бібліотекознавство	6
3. Історія бібліотечної справи	6
4. Аналітико-синтетична обробка документів	6
5. Бібліотечне фондознавство	6
6. Автоматизовані бібліотечні технології	7
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	9
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа (Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія)» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та для вступників, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра складено на основі освітньої програми ступеня «молодшого спеціаліста» та освітньої програми ступеня «бакалавра».

Програма складається з пояснювальної записки, в якій розкриваються мета вступного випробування, вимоги до рівня підготовленості вступника, порядок проведення вступного випробування, порядок оцінювання відповідей вступників, норми часу, відведені для проходження вступного випробування; змісту тем та питань вступного випробування; критеріїв оцінювання відповідей вступників. Також надається список рекомендованої літератури та електронний ресурс.

Мета фахового випробування полягає в перевірці фахових знань та умінь вступників в межах освітньо-професійної програми бакалавра, необхідних для успішної практичної діяльності в бібліотечній сфері.

Вимоги до підготовленості вступника:

Вступник повинен знати:

- основні дефініції та критерії теорії і практики бібліотечної справи;
- засади аналітико-синтетичної обробки документів;
- методи, форми, напрями організації роботи бібліотеки, методичний інструментарій розробки та реалізації завдань управління діяльністю бібліотеки, аналізу та планування окремих показників її діяльності.

Вступник повинен уміти:

- здійснювати вибір відповідних методик використання інформаційних ресурсів бібліотеки; розробляти і відпрацьовувати дані процедури в практичних завданнях; застосовувати методичний апарат та інструментарій для аналізу ресурсів, процесів і результатів діяльності бібліотеки
- здійснювати виробництво та розповсюдження інформації за допомогою автоматизованих бібліотечних технологій;
- розробляти обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення бібліотеку і бібліотечну систему.

Порядок проведення вступного випробування.

Вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Рівненського державного гуманітарного університету.

Допуск вступників до вступного випробування здійснюється за умов наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, що засвідчує особу (паспорт).

Фахове випробування проводиться в усній формі, що передбачає надання відповідей на питання екзаменаційних білетів. Вступник отримує тільки один комплект екзаменаційних завдань, заміна завдань не дозволяється. Екзаменаційні білети складаються відповідно до даної програми, друкуються на спеціальних бланках за встановленим зразком та затверджуються головою приймальної комісії Рівненського державного гуманітарного університету.

Під час фахового випробування вступник має право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань. Натомість вступнику не дозволяється користуватися сторонніми джерелами інформації (електронними, друкованими, рукописними) та порушувати процедуру проходження фахового випробування, що може бути причиною для відсторонення вступника від вступних випробувань.

Для письмового запису відповідей на екзаменаційні завдання використовуються аркуші усної відповіді відповідного зразка. Після внесення вступником відповіді до зазначеного

аркушу він ставить під нею свій підпис, що підтверджується підписами голови та екзаменаторами фахової атестаційної комісії.

Порядок оцінювання відповідей вступників.

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора.

Оцінки відповіді кожного вступника визначаються за 200-бальною шкалою.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

«Історія книги»

Українська рукописна книга дохристиянської доби.
Рукописна книга Київської Русі після прийняття християнства (X–XIII ст.).
Типологічна та жанрова характеристика рукописної книги княжої доби.
Мистецтво рукописної книги Київської Русі («Остромирово Євангеліє» тощо).
Початок європейського книгодрукування (Й. Гутенберг).
Іван Федорович (Федоров) як фундатор постійного книгодрукування в Україні.
Українська рукописна книга за часів литовсько-польської доби (Київський Псалтир, Києво-Печерський патерик, Пересопницьке Євангеліє).
Початок видавничої діяльності Києво-Печерської Лаври.
Українська книга за часів гетьманської держави (друга половина XVII–XVIII ст.).

«Загальне бібліотекознавство»

Бібліотека як система.
Класифікація і типологізація бібліотек.
Бібліотечна професіологія і підготовка кадрів для бібліотек.
Національні бібліотеки України: ознаки, завдання і функції.
Мережа бібліотек Міністерства культури України.
Мережа бібліотек Національної академії наук України.
Мережа науково-технічних бібліотек України.
Мережа сільськогосподарських бібліотек України.
Мережа медичних бібліотек України.
Мережа освітянських бібліотек України.

«Історія бібліотечної справи»

Історія вітчизняних бібліотек в XI–XVIII ст.
Бібліотечна справа в Україні в XIX ст.–на поч. XX ст.
Бібліотечна справа в Україні в період національно-визвольних змагань (1917–1920 рр.).
Бібліотечна справа в Україні у радянський період.
Сучасний стан розвитку української бібліотечної справи: проблеми та перспективи.
Бібліотечна справа світу на сучасному етапі.

«Аналітико-синтетична обробка документів»

Бібліографічний опис: поняття, значення, вимоги. Стандартизація бібліографічного опису.
Загальні правила складання бібліографічного опису.
Складання бібліографічного опису під заголовком індивідуального автора.
Бібліографічні описи під назвою.
Бібліографічний опис складової частини документа.
Бібліографічний опис електронних ресурсів та аудіовізуальних документів.
Теоретичні основи та загальна методика систематизації документів.
Систематичні документні класифікації. УДК: призначення, структура, методика використання.

«Бібліотечне фондознавство»

Бібліотечний фонд – основа діяльності бібліотеки. Загальні положення про бібліотечний фонд.
Основні параметри бібліотечного фонду (обсяг, повнота, склад, структура).
Різноманітність документів що складають бібліотечний фонд.
Комплектування бібліотечного фонду.

Облік, обробка і розстановка бібліотечного фонду.
Перевірка бібліотечного фонду.
Склад та формування бібліотечних фондів бібліотек різних типів і видів.
Система обов'язкового примірника документів.

«Автоматизовані бібліотечні технології»

Електронний каталог як сукупність бібліографічних і лексикографічних баз даних.
Технології штрих-кодування в бібліотеках.
Технологія електронної доставки документів.
Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи з відкритим кодом.
Сучасні українські бібліотечні корпоративні проекти.
Основні способи рекаталогізації.
Відкритий доступ: суть, переваги, шляхи реалізації.
Технології створення електронних бібліотек.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за 200-бальною шкалою.

Виділені такі рівні компетентності.

I рівень – початковий. Вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину програмного матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.

II рівень – середній. Вступник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний чи фрагментарний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою екзаменатора може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

III рівень – достатній. Вступник демонструє міцні ґрунтовні знання програмного матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно вирішує практичні завдання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

IV рівень – високий. Вступник виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання програмного матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань; переконливо аргументує відповіді.

**Таблиця відповідності
рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання
відповідей вступників
під час фахового випробування**

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий відповіді вступника невірні, фрагментарні, демонструють нерозуміння програмного матеріалу в цілому	0-99	незадовільно
Середній відповіді вступника відзначаються розумінням окремих аспектів питань програмного матеріалу, але характеризуються поверховістю та фрагментарністю, при цьому допускаються окремі неточності у висловленні думки	100-149	задовільно
Достатній відповіді вступника відзначаються правильним і глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу, але при цьому допускаються окремі неточності непринципового характеру	150-179	добре
Високий відповіді вступника відзначаються глибоким розумінням суті питань програмного матеріалу	180-200	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. №32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – Ст. 45; В ред. Закону №16-19 від 01.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>. 7.
2. Про обов'язковий примірник документів : Закон України від 9 квіт. 1999 р. №595-XIV // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – №22/23. – Ст. 199; В ред. Закону №222-19 від 28.06.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/595-14>.
3. ДСТУ ГОСТ 7.1 : 2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. – Чинний від 1.07.2007. – Київ : Держстандарт України, 2007. – III, 48 с.
4. ДСТУ ГОСТ 7.80 : 2007. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання : (ГОСТ 7.80-2000, IDT). – Київ : Держстандарт України, 2008. – 15 с.
5. ДСТУ 3582:2013 Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ)). – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 15 с.
6. Індекссування документів. Загальні вимоги до систематизації та предметизації : ГОСТ 7.59-2003, IDT:ДСТУ ГОСТ 7.59-2003. – Чинний від 2004-07-01; Взамін ГОСТ 7.59-90. – Київ, 2004. – 11 с. – (Нац. стандарт України).
7. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять : ДСТУ 7448:2013. – Чинний від 01.07.2014 р. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 41 с. – (Нац. стандарт України).
8. Андрійчук М. Про дофедорівське книгодрукування в Україні / М. Андрійчук // Вісн. Кн. палати. – 2000. – № 9. – С. 29–33.
9. Бахтурина Т. А. Обновленный стандарт на сокращение слов на русском языке в библиографической записи – ГОСТ Р 7.0.12 - 2011 / Т. А. Бахтурина // Науч. и техн. б-ки. – 2013. – № 5. – С. 83 – 95.
10. Башун О. В. Глобальна бібліотечна кооперація: історія та сучасність / О. В. Башун // Бібл. форум України. – 2003. – № 2. – С. 29–30.
11. Бібліотекознавство. Теорія, історія, організація діяльності бібліотек : підруч. для вузів / В. О. Ільганаєва, Г. Д. Ковальчук, Т. П. Самійленко та ін. – Харків : Основа, 1993. – 193 с.
12. Брайчевський М. Літопис Аскольда / М. Брайчевський. – Київ : Укр. центр духовної культури, 2001. – 128 с.
13. Васильченко М. П. Бібліотечні фонди : навч. посіб. для підгот. мол. спец. вузів / М. П. Васильченко, Н. М. Кушнарєнко, В. А. Мільман. – Харків : Основа, 1993. – 150 с.
14. Власова Г. В. Аналітико-синтетична переробка інформації : навч. посібник / Г. В. Власова, В. І. Лутовинова, Л. І. Титова. – Київ : ДАККіМ, 2006. – 290 с.
15. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація: моногр. / О. В. Воскобойнікова-Гузєва; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. Вернадського. – Київ: Академперіодика, 2014. – 362 с.
16. Горбаченко Т. Г. Аналітико-синтетична переробка документної інформації : навч. посіб. для дистанційного навчання / Т. Г. Горбаченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Університет «Україна», 2008. – 312 с.
17. Давидова І. О. Бібліотечне виробництво в інформаційному суспільстві / І. О. Давидова. – Харків, 2005. – 295 с.
18. Добко Т. Бібліографічний опис електронних ресурсів віддаленого доступу та соціальних сервісів Веб 2.0 / Т. Добко, І. Антоненко, Н. Моїсеєнко // Бібл. вісн. – 2014. – С. 12 – 21.

19. Дригайло В. Г. Основы научной организации труда в библиотеке : учеб.-метод. пособие / В. Г. Дригайло, Е. В. Башун, В. Н. Волюнец. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва: Либерея-Бибинформ, 2005. – 424 с.
20. Дубровіна Л. А. Бібліотечна справа в Україні в ХХ ст. : монографія / Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2009. – 530 с.
21. Дубровіна Л. А. Історія Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (1941–1964) / Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко. – Київ : Наук. думка, 2003. – 360 с.
22. Женченко М. Бібліографічний опис електронних ресурсів: загальні вимоги / М. Женченко // Вісн. Кн. палати. – 2011. – № 4. – С. 15 – 18.
23. Запаско Я. П. Пам'ятки книжкового мистецтва: Українська рукописна книга / Я. П. Запаско. – Львів : Світ, 1995. – 480 с.
24. Земсков А. И. Электронное библиотековедение / А. И. Земсков, Я. Л. Шрайберг. – Москва, 2004. – 185 с.
25. Земсков А. И. Электронные библиотеки: учеб. для вузов / А. И. Земсков, Я. Л. Шрайберг. – Москва, 2003. – 351 с.
26. Зозуля С. Бібліотечно-інформаційна сфера України: сучасний стан / С. Зозуля // Вісн. Кн. палати. – 2016. – № 1. – С. 22–26.
27. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів : підручник / Н. М. Кушнарєнко, В. К. Удалова. – 4-е вид., перероб. і доп. – Київ: Знання, 2006. – 334 с.
28. Лобузіна К. Корпоративна бібліотечна база знань : наук.-метод. посібн. / К. Лобузіна; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2016. – 103 с.
29. Мар'їна О. Ю. Розвиток корпоративних бібліотечних проєктів в Україні / О. Мар'їна // Вісн. Кн. палати. – 2010. – № 1. – С. 22–25.
30. Мотульський Р. С. Общее библиотековедение: учеб. пособие для вузов / Р. С. Мотульський. – Москва : Либерея, 2004. – 224 с.
31. Терешин В. И. Документные фонды : учеб. пособие для студентов информ. спец. вузов России / В. И. Терешин. – Москва, 1997. – 74 с.
32. Терешин В. И. Библиотечный фонд : учеб. пособие / В. И. Терешин. – 2-е изд., испр. и доп. – Москва : МГУКИ, 2002. – 176 с.
33. Тимошик М. Історія видавничої справи: підручник / М. Тимошик. – Київ : Наша культура і наука, 2007. – 496 с.
34. Сербін О. Систематичність та систематизаційність організації інформації – основні принципи відображення наукового знання в межах каталогу сучасної бібліотеки / О. Сербін // Бібл. вісн. – 2012. – № 2. – С. 3–10.
35. Столяров Ю. Н. Библиотечный фонд: учебник / Ю. Н. Столяров. – Москва : Книжная палата, 1991. – 271 с.
36. Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» // Бібл. форум. – 2015. – № 2. – С. 52–59.
37. Фрис В. Я. Історія кириличної рукописної книги в Україні / В. Я. Фрис. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2003. – 188 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

1. Бібліотечний інформаційно-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.libportal.org.ua/>. – Назва з екрана.
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>. – Назва з екрана.
3. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.org/>. – Назва з екрана.
4. Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації : монографія / О. С. Чмир, Т. К. Кваша, Т. О. Ярошенко та ін. – Київ : ДНУ «УкрІНТЕІ», 2017. – 200 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12464/Natsionalnyi_repozytarii_akademichnykh_tekstiv.pdf?sequence=1&isAllowed=y. – Назва з екрана.
5. Українська бібліотечна асоціація (УБА) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ula.org.ua/>. – Назва з екрана.
6. Українська бібліотечна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ube.nplu.org/>. – Назва з екрана.